FAGFORBUNDET

omtanke solidaritet samhold

OSS

TILLITSVALGTE

INFORMASJONSBLAD TIL TILLITSVALGTE

FEBRUAR NR. 2 | 05 | ÅRGANG 3 |

Fagforbundet vil bygge i Angola

SIDE 3

I dette nummer:

Fagforbundet mobiliserer mot oppsigelser i Horten 2
Fagforbundets barneby 3
Sammen for kvalitet 4
13 råd om hvordan du skal bli en TV-suksess 6
Flertall mot privatisering 7
Seksjonsledere på besøk 7
Filippinene: Tøffe livsvilkår 8
Lær deg å kontrollere turnusplanen 11
Privatisering som flår 12
Røykeplager i hjemmetjenesten 13
Enklere å få yrkesskadeerstatning 13
En seier for våre medlemmer 14
Fakta om ufrivillig deltid 15
Sterkt stillingsvern også for langtidssykemeldte 16

Fagforbundet mobiliserer mot oppsigelser i Horten

– Fagforbundet ønsker å løse saken med det gode, men kan vise muskler hvis det er nødvendig, sa forbundsadvokat Geir Høin på et godt besøkt medlemsmøte i Fagforbundet Horten. – Jeg har lært mye i dag og ønsker samarbeid, kvitterte ordfører Nils-Henning Hontvedt.

| TEKST: TROND JENSRUD |

– Fagforbundet vil ikke akseptere oppsigelser i Horten kommune. Tidligere har det vært prøvd med oppsigelser både i Frp-styrte Os og i Tromsø uten at det lyktes. Hvis nødvendig skal vi igjen vise at det ikke nytter med oppsigelser på grunn av dårlig kommuneøkonomi, sa Rolf Rynning-Hansen fra Omstillingsenheten i Fagforbundet. Det er kommunen som bestemmer om det skal være samarbeid eller konflikt i Horten, avsluttet Rynning-Hansen til stående applaus fra salen.

– Jeg merket meg at ordføreren sa at det var mulig å finne løsninger gjennom dialog og samarbeid. Det ønsker vi også, sa advokat Geir Høin. Han forklarte at oppsigelser skal være siste utvei for arbeidsgiver. Først må Horten kommune se hvordan de kan spare på andre måter. Dere har begynt i helt feil ende. Det er en lang vei å gå for å si opp folk. Dere kommer ingen vei med det. Flere har prøvd før dere uten å lykkes. Mitt råd er at dere derfor gjør slik med nedbemanningsplanen,

– Riv i stykker brevet

Hardt ut mot Ap/SV

sa advokaten og rev arket i stykker, til stor applaus fra salen.

– Horten kommune drives godt, men har høye renteutgifter på grunn av store lån til investeringer, sa Bjørn Kristian Rudaa. Økonomen fra Omstillingsenheten i Fagforbundet hadde brukt dagen til å gjennomgå økonomien i Horten kommune. – Så lenge dere ikke bruker de inntektsmulighetene dere har, sånn som eiendomskatt, så kan dere ikke ha dårlig råd. Det er ingen dramatikk i dette hvis dere bruker tid, sa Rudaa.

Fagforbundet Horten hadde fått besøk av ordfører, rådmann og fem personer fra Fagforbundet sentralt, på medlemsmøtet 8. februar. Leder Andreas S. Larssen ønsket velkommen til møtet, i en fullsatt kommunestyresal.

Rådmann Svein Alfheim redegjorde først for kommunens dårlige økonomi og hvordan de hadde kommet fram til at de hadde 107 årsverk for mye. Han sa at han håpet det skulle bli et mye lavere antall som får oppsigelse 1. mars.

– De tillitsvalgte og verneombudene har hatt tøffe dager her i Horten de siste to ukene, sa hovedtillitsvalgt Ingeborg Nævra. Hun kunne fortelle at for eksempel innen hjemmetjenestene hadde det blitt lagt fram en turnusplan der folk fikk prosentvise kutt i stillingene sine.

– Dette vil vi selvsagt ikke akseptere, sa Nævra. Hun fikk full støtte fra forbundsadvokat Høin. Han opplyste at et ganske samlet juridisk arbeidsrettsmiljø mener at det er ulovlig å foreta en prosentvis reduksjon av stillingene.

FAGFORBUNDET

Utgiver: Informasjonsavdelingen i Fagforbundet

Ansvarlig redaktør: Kari-Sofie Jenssen
kari-sofie.jenssen@fagforbundet.no

Fagredaktør: Morten Lundstein
morten.lundstein@fagforbundet.no

Layout: Kjell Olufsen
kjell.olufsen@fagforbundet.no

Forsidefoto: SOS-barnebyer

Redaksjonen avsluttet: 22. februar

Opplag: 20 000

Trykk: Aktietrykkeriet

Bildet viser barn i SOS-barnebyen, Lubango, Angola.

Fagforbundets barneby

Landsstyret har vedtatt at vi skal inngå et samarbeid med SOS-barnebyer om bygging av en ny barneby i Angola. 100 foreldreløse og forsømte barn skal få en trygg oppvekst i Fagforbundets barneby.

| TEKST: KARI-SOFIE JENSSEN |

Målet med samarbeidet er at Fagforbundet skal engasjere medlemmene til å være med på å bygge en barneby i Angola. Enkeltmedlemmer, fagforeninger eller fylkeskretsene kan påta seg økonomiske forpliktelser.

Fagforbundets barneby vil bestå av 10-15 familiehus, barnehage, skole, sosialsenter og medisinsk senter. Kostnadsoverslaget ligger på 18 millioner kroner.

Utfordring

– Dette er en naturlig videreføring av det forbundet tidligere har bidratt med i arbeidet mot HIV og AIDS. Epidemien har etterlatt seg tusenvis av foreldreløse barn i blant annet Angola. Ved å gå inn i dette solidartetsprosjektet kan vi bidra til at hundre foreldreløse barn i Angola får en trygg oppvekst, enda flere får tilbud om barnehage, skolegang og tilgang til et medisinsk senter, sier Jan Davidsen.

Davidsen oppfordrer alle til å melde seg og til å verve kamerater i fagforeningene til å tegne seg for 50, 100 eller 200 kroner måneden.

– Får vi for eksempel 15 000 til å betale 100 kroner måneden i ett år, så er byggingen av barnebyen finansiert, sier han. Det blir sendt ut brosjyrer med mulighet til å melde seg som giver.

Oppbyggingen av en barneby

Hvert hjem i en barneby er bygget opp som en familie med en SOS-mor og søsken. Antall barn i hver familie vil variere fra land til land og fra kultur til kultur. Det legges vekt på at barna oppdras i tråd med sin egen kultur, etniske bakgrunn og religion.

Alle barna får grunnleggende skolegang. Gjennom yrkesutdanning og videreutdanning vil de kunne ta vare på seg selv etter at de er blitt voksne, og komme med viktige bidrag til lokalsamfunnet sitt.

Barnebyene bygges i tråd med lokal byggeskikk. Husene gjøres så solide at de kan stå i 30 år, uten for mye vedlikehold. Bli med og bygg Fagforbundets barneby, ved å fylle ut kupongen bakerst i bladet.

Sammen for kvalitet

Fagforbundet setter søkelyset på kvalitet på offentlige tjenester. Forbundet ønsker å gjøre innbyggerne oppmerksomme på hvilken betydning det har for deres egen velferd at vi har offentlige tjenester av god kvalitet.

| TEKST: GEIRMUND JOR |

Vi vil vise at Fagforbundets medlemmer ønsker å bidra til at innbyggerne får den kvaliteten de har behov for og krav på. Ved å sette søkelyset på kvalitet, mener vi at Fagforbundet kan bidra til å

– vri debatten om offentlig sektor fra sparing og modernisering til kvalitet og verdier
– påvirke utviklingen slik at offentlig sektor forblir det viktigste redskapet for en rettferdig fordeling
– gjenopprette tilliten til offentlig sektor som en garantist for trygghet og velferd for alle.

Målet for kampanjen er å bidra til at offentlige tjenester:

– har tilstrekkelige ressurser, med godt kvalifiserte arbeidstakere som kan tilby tjenester av god kvalitet
– oppnår sosiale mål; som å få bukt med fattigdommen, bidrar til en bedre fordeling og gi mennesker innflytelse
– er etiske og frie fra korrupsjon, og gjør det mulig for samfunn og økonomi å fungere effektivt og rettferdig
– gir de ansatte fullverdige rettigheter og anstendige arbeidsvilkår.

Foto: Jan Lillehamre

God kvalitet er å ha nok voksne til å ta seg av barna våre.

Fagforbundet skal sette debatten om kvalitet på offentlige tjenester på den politiske dagsorden, lokalt og sentralt. Forbundet skal ikke lede an i en debatt om å løpe fortere eller løfte tyngre, men fokusere positivt på hva vi kan bidra med og hva våre mål er. Vi skal påvirke og arbeide sammen med andre, slik at kvaliteten på de offentlige tjenestene skal oppleves som god for folk flest. Det skal vi gjøre med mot og kløkt, tuftet på omtanke, samhold og solidaritet. Dette gjør vi for at medlemmene skal få støtte og motivasjon i sitt daglige arbeid.

Velferd for alle

Vi skal forsøke å få fram at det å utvikle felleskapsløsninger og tilbud for alle, heller enn kommersialisering der alle i større grad blir ansvarlige for å kjøpe de tilbudene de ønsker for seg å sine, også er et verdivalg. Når transport av pengesedler sikres betydelig bedre enn transport av barn, sier det selvfølgelig noe om antatt risiko, men det sier også noe om verdivalg. Skolebussen frakter viktigere og større verdier enn pengetransporten. Det samme gjør pleieassistenten som triller på en rullestolbruker.

Dyrt med «Bestemor på anbud»

De siste ukene har det kommet for en dag at det ikke har vært særlig god butikk å sette «bestemor på anbud». De komersielle driverne av sykehjem greier ikke å tjene penger. Det ser heller ikke ut til at kommunene tjener særlig mye på det. Derfor kommer det nye signaler. Bærum kommune har annonsert at de ikke vil velge laveste pris, men høyeste kvalitet når de finner nye driftsansvarlig for ett av sine privatdrevne sykehjem.

Dersom dette blir gjennomgangsmeodien, vil det stille oss overfor nye utfordringer. Vi må kunne bevise at offentlig drift gir like høy kvalitet som privat, ja helst bedre. Det kan vi som regel klare, men det tvinger oss inn i debatten om hva som gir god kvalitet. Vi kan ikke overlate til våre motstandere å definere hva som gir kvalitet og hva kvalitet er. Høyresiden har vært gode til å «rappe» moteordene. Det er et tankekors at i utgangspunktet posive ord som dynamisk, effektiv og liknende ord, plutselig betyr omtrent det samme som høyrepolitikk. Vi skal ta kvalitetsbegrepet og gi det vårt eget innhold.

Tilbud for alle – ikke de få

I valgkampen kommer vi til å søke samarbeidspartnere som vil samarbeide med Fagforbundet i vårt arbeid med å skape kvalitativt gode tjenester på i et tilfredstillende nivå. Mens noen deler av det politiske miljøet vil legge til rette for privatisering og nedbygging, søker vi samarbeid med kreftene som vil bygge opp trygge og gode felleskapsløsninger og tjenester som omfatter alle. Vi som arbeidstakerorganisasjon er villig til å diskutere hva vi kan gjøre for å bidra til å nærme oss disse målene.

Fagforbundet skal gjennom en travel vår. Vi skal gjennom våre første ordinære landskonferanser, vi skal gjennomføre vårt første ordinære landsmøte, vi skal, som allerede nevnt gjennom en valgkamp der det nok blir veldig tydelig hvem vi kan samarbeide med og hvem som arbeider mot det vi står for. Vi skal gjennomføre verveaktiviteter og annen profilering. Gjennom alle disse aktivitetene skal «sammen for kvalitet» være gjennomgangstema.

Lokale aktiviteter

Ambisjonene stopper ikke der. Vi skal gjøre det mulig for lokalapparatet å drive egne aktiviteter knyttet til kvalitetsdebatten. Det utvikles et aktivitetshefte, vi har kalt det en «verktøykasse», med forslag til aktiviteter som setter lokalapparatet i stand til å drive egne aktivite-

Foto: Jan Lillehamre

Kvalitet i eldreomsorgen betyr at det er nok mennesker der til å gi omsorg.

ter. Også dette kan knyttes til valget. Vi trenger samarbeidspartnere for å få kvaliteten vi ønsker oss som arbeidstakere og brukere av offentlige tjenester.

For å lykkes er det viktig at så mange som mulig deltar. Vi håper at fagforeningene leder an og driver kvalitetskampanjen lokalt, mens den sentrale prosjektgruppa bidrar med materiell, hjelp og støtte til gjennomføringen. Målet er at forbundet kommer i dialog med brukere og lokale politikere om deres felles utfordring: Å skape tjenester som er gode både for innbyggerne og for arbeidstakerne som skal skape tjenestene.

13 råd
om hvordan du skal bli en tv-suksess

Her er noen råd om hvordan du kan bli en tv-suksess. Kan du snakke norsk og er villig til å trene, så kan du klare det.

| TEKST: HANS JACOB JACOBSEN |

1) Kvitt deg meg nervøsiteten og prestasjonsangsten
Altfor mange kvier seg for å gå på en talerstol eller bli intervjuet. De føler seg som skihoppere, som står på toppen av Holmenkollbakken og skal sette utfor. Selv om talerstolen bare står 20 cm over gulvet eller intervjuet gjøres sittende i en behagelig stol.

Det beste rådet for å bli kvitt nervøsiteten, mikrofonskrekken og prestasjonsangsten er å gjøre det. Får du mange nok prøvelser (tørr i munnen, hjertet slår som en dampveivals og du svetter som i badstue) vil det til slutt stoppe. Da vil du tenke tilbake på dette fenomenet og lure på; Hvorfor i alle dager plaget jeg meg sånn? Det var jo ikke farlig i det hele tatt. Jeg tok meg sjøl altfor, altfor alvorlig.

2) Tren!
Den som hadde ventet en trylleformel eller tre-fire tips som gjør din medieopptreden til en kjempesuksess, blir sikkert skuffet. Men trylleformelen er – hvis det finnes noen; Du må forberede deg og trene.

Det er det nærmeste jeg kommer en trylleformel. Så kjedelig og så enkelt.

3 a) Lær leksen
Du må kunne leksen din. De andre rådene blir meningsløse hvis du ikke har gjort grunnarbeidet. Skal du bli intervjuet om eksempelvis tariff så må du vite hva Fagforbundet krever. Og for å kunne svare på spørsmålene bør du spørre journalisten på forhånd: Hvilke spørsmål vil du ta opp? Både du og han/hun vil gjerne ha en så god prestasjon som mulig. Derfor spør før du blir spurt!

Illustrasjonsfoto: Scanpix.

Hvordan skal du virke som en skøyteløper (isdanser) som uanstrengt bare flyter bortover isen? Se pkt. 5.

3 b) Ikke pugg setningene
Ikke tenkt på formuleringene dine. De kommer når du vet hva du skal si om eksempelvis tariff, privatisering eller annet.

Når du vet hva du skal si om temaet, vil ordene komme av seg sjøl. Det er når du ikke vet hva du skal si at ordene stokker seg. Ikke heng deg opp i fine formuleringer, som du skriver ned og som du smugtitter på under opptaket. De blir ikke fine når de virker innlært. Det er bedre å formulere seg spontant. Da vil ordene ha størst virkning.

4) Du er hovedpersonen
Du bør ikke føle at nå skal du svare pent på de spørsmålene som journalisten i sin vishet har funnet ut at hun/han skal stille. Husk du er eksperten. Det er du som vet mest om dette temaet. Da er det meningsløst at du står der som et slaktoffer som venter på spørsmålene. Ta kontrollen. Si som Willoch; jeg vil heller si det på denne måten. Og så svarer du på DITT EGET SPØRSMÅL.

5) Setningene flyter ut av deg
Hvordan skal du virke som en «skøyteløper (isdanser) som uanstrengt bare flyter bortover isen»?

Det er en kunst og først av alt: Ikke heng deg opp i formuleringene dine. Hvis du tenker på de formuleringene som du har absolutt tenkt å få med, faller du, i ni av ti tilfeller.

Derfor ha hovedbudskapet klart. I en enkelt setningsbygning. Subjekt+predikat+objekt.

Vi+krever+20 000 kroner. Det+gir+et løft. Osv. Osv

6) Ikke snakk for fort
Du skal snakke som «en skøyteløper som glir bortover isen». Mange opptrer som de står på startstreken til 500 meteren. Det blir anmassende, heseblesende og uproft. Opptrer du som en hektisk 500 meterløper, forsvinner budskapet ditt. «Du skal gli bortover isen».

La lytterne og seerne få nyte isdansen (budskapet) ditt.

7) Snakk enkelt og unngå fremmedord
Mange tror at de imponerer folk ved å snakke innviklet og bruke ord som få forstår. Det er skivebom. Folk faller av. De skjønner ikke hva du sier.

8) Bruk eksempler og mal et bilde
Dette er for viderekommende. Men hvis du har et eksempel, som du kan bruke når du forteller din historie, har du funnet gull. Fordi folk husker eksempler. Hvis du kan male et bilde for lytterens indre øye, har du en innertier. Et bilde sier mer enn tusen ord.

9) Ha klart et sikkerhetsbelte (dvs., en setning)
Intervjuer spør om noe som du føler er vanskelig, umulig eller pinlig å svare på.

Da bør du har klar et sikkerhetsbelte som du tar på deg.

Dvs. en setning som gjør at du kan unnslippe det ubehagelige;

– Dette vil/kan/ønsker jeg ikke å svare på. Eller det kan være;

– Det er godt mulig det, men det viktigste er...

– Kan du gjenta hva du sa, dette skjønte jeg ikke, hva mener du?

– Jeg er ikke så sikker på du har rett i det. Jeg er derimot sikker på at...!

– Hvor har du det i fra? Det kjenner jeg ikke til.

Dette rådet skal du bare følge i ytterste nød. Lytterne og seerne vil notere seg svaret ditt og tenke sitt.

10) Se på intervjuer hvis du er på tv og gjerne på radio også
Ser du i gulvet, til side for intervjueren gir du signal til seerne. Det er noe interessant på gulvet. Det er noe inntessant til høyre/venstre for intervjuer. Men det er det jo ikke. Du er interessant. Betrakt kamera som en liten person som du skal overbevise. (Stirr ham i senk eller sjarmer henne i senk. Et flakkende blikk tyder på usikkerhet).

11) Vis energi
De største folketalerne ga energi. Det var ikke det de sa som var så genialt. Men måten de sa det på. Hvis du viser energi føler folk at du brenner for det du snakker om.

12) Vær deg sjøl
TV er et avslørende medium. Hvis du prøver å spille en rolle blir du fort avslørt hvis du ikke er verdens beste skuespiller.

13) Stopp i tide
De 10 bud, Lincolns Gettysburg-address og andre store «taler» har vært korte. Si det du har på hjertet og stopp. Noen tillitsvalgte tror at møtet blir bare bedre og bedre, dess lenger de snakker. Sannheten er dessverre den motsatte.

Flertall mot mer privatisering

Et klart flertall av Norges befolkning mener privatiseringen har gått mer enn langt nok, og vil ha sterkere satsing på offentlige løsninger, viser fersk statistikk.

Seks av ti nordmenn mener Norge i dag er mindre preget av fellesskapsløsninger enn for 30 år siden. Sju av ti mener dette er en uheldig utvikling, viser en undersøkelse Norsk Statistikk har gjort for Norge 2005.

Undersøkelsen gir klare flertall for økt satsing på offentlige helse- og omsorgsløsninger, barnehager og utdanning, skriver Dagbladet.

– Dette er et signal til regjeringen om hva mange velgere opplever som en uheldig utvikling, sier professor Ottar Hellevik, forskningsleder i Markeds- og Mediainstituttet.

KILDE: NTB

Seksjonsledere på besøk i Keysersgate

| TEKST: MORTEN LUNDSTEIN |

Ansatte på Fagforbundets hovedkontor fikk onsdag 2. februar et trivelig besøk. Seksjonsledere fra lokalforeninger i hele Oppland var i Oslo på et todagers kurs i blant annet organisasjonskunnskap og kommunikasjon. I løpet av opplæringen tok de seg tid til en omvisning i det nyoppussede, 9 etasjers store bygget i til Fagforbundet i Keysergate 15. Samtlige seksjoner var representert med unntak av Seksjon kirke og kultur.

OFFENTLIG ANSATTE PÅ FILIPPINENE:

Tøffe livsvilkår

Fagbevegelsen i Asia har høyst forskjellig livsvilkår i de forskjellige landene. I enkelte av landene er fagbevegelsen militant og der har de fått til mye. Andre steder finnes lover og reguleringer som gjør det ytterst farlig å mane til strid og demonstrasjoner. Der er fagbevegelsen mer passiv.

| TEKST OG FOTO: KARI-SOFIE JENSSEN |

Floro Francisco reiser rundt i sørøst Asia på vegne av norske LO. Han overvåker og bistår LOs prosjekter i regionen.

– LOs engasjement betyr mye for utviklingen av fagbevegelsen i Asia. Internasjonal solidaritet i form av økonomisk-, organisatorisk- og politisk støtte er viktig for en positiv utvikling for folk i Asia, sier han.

I privat sektor kan Floro fortelle at det på Filippinene for eksempel, har vært fagorganiserte i 100 år.

I offentlig sektor ser det helt annerledes ut. Der ble de første fagforeningene stiftet på slutten av 80-tallet, etter at general Marcos ble styrtet i februar 1986.

CIU – Conferderation of Independent Unions in Public sector

Fagbevegelsen i Asia står svakt i de fleste land i sørøst Asia. De er splittet i mange organisasjoner og har store ideologiske forskjeller. Personlige maktkamper blant politiske ledere og religiøse og etniske forskjeller gjør det hele enda verre.

Men det finnes lyspunkter. På Filippinene er CIU, forbundet for offentlige ansatte, den største hovedorganisasjonen i offentlig sektor. CIU regnes som en militant organisasjon som arrangerer demonstrasjoner i gatene, streiker, kritiserer åpent de som styrer og oppfordrer til masseaksjoner.

I 2004 oppsummerer de blant annet at det har vært gjennomført 25 streiker. Sju personer ble drept i arbeidskamper og både hæren og politiet har vært satt inn mot demonstranter fra CIU. Foreløpig er kun fem prosent av de offentlige ansatte på Filippinene organiserte. Det trengs derfor konstant faglig opplæring av tillitsvalgte og medlemmer.

Floro Francisco er stasjonert i Manila på Filippinene. Før han ble ansatt av LO i 1998 var han leder av CIU; Confederation of Independent Unions in Public Sector i fem år; fra 1992-1997. Etter to års organisering og forberedelser ble CIU stiftet 10. desember 1989. På stiftelsesmøtet deltok 13 fagforeninger. I dag består CIU av 123 fagforeninger.

Fagforbundet og LO Stat har siden starten av CIU støttet dem. De har utviklet et godt kameratskap og utvekslet erfaringer gjennom nesten 15 år.

– Norsk fagbevegelse har en lang historie vi kan lære mye av. Nordmenn kan lære av våre kamperfaringer og våre erfaringer med å verve unge medlemmer, ta vare på dem og bygge organisasjonen, sier Floro Francisco.

Oppnådd mye

Det er ikke lite CIU har fått til på ca 15 år. De har i dag mer enn 19 000 betalende medlemmer fordelt på 123 fagforeninger, i tillegg har de mange medlemmer som ikke betaler. Mange av fagforeningene har forhandlet fram egne tariffavtaler. Disse avtalene omhandler ikke lønn. For offentlige ansatte er lønnsnivået hjemlet i en egen lov.

Floro Fransisco er LOs koordinator i Asia.

Tariffavtalene omhandler derimot alt annet som er viktig for en arbeidstaker som ferie, utvikling og opplæring i jobben, fri til å drive fagforeningsvirksomhet, medisinsk oppfølging med mer.

CIU driver en aktiv lobbyvirksomhet for å få til en endring av loven som bestemmer lønna til de offentlig ansatte. Den har ikke vært regulert siden 1989. En offentlig ansatt tjener faktisk langt under den offisielle fattigdomsgrensa på Filippinene: De tjener i gjennomsnitt 10 000 pesos i måneden og fattigdomsgrensa ligger på 13 000.

Stå på egne ben

LO har vært inne i bildet siden CIU ble stiftet for nesten 15 år siden. Men alle prosjekter må på ett eller annet tidspunkt opphøre som prosjekt og organisasjonen må stå på egne ben.

– Målet har vært at CIU skal stå på egne ben i løpet av 2005. Men ironien er at CIU var en liten organisasjon, så fikk den mye støtte og nå når den er en stor organisasjon får den liten støtte. Det er viktig å finne en balanse mellom CIUs aktiviteter og LOs støtte, sier Floro Francisco.

Han forteller at CIU tar dette med uavhengighet alvorlig. De er midt inne i en omlegging av økonomien, slik at de forskjellige fagforeningene betaler en del av kontingenten til CIU. Dette for at de skal kunne finansiere driften av hovedorganisasjonen. Tidligere har driften i stor grad vært basert på midler fra LO.

CIU prøver å legge opp til et system

Forbundet for offentlige ansatte, CIU, bruker sterke virkemidler for å få sagt det de mener.

som likner mer på det vi har. Foreløpig er det 72 av de 123 fagforeningene som betaler inn til hovedorganisasjonen.

Det store spørsmålet er å finne det riktige tidspunktet for LO å avvikle dette samarbeidet. Å gjøre dette i 2005 kan bety begynnelsen på slutten for CIU.

Fortsatt støtte

Jan Davidsen og Morten Øye, lederen for LO Stat konkluderer med fortsatt støtte til CIU.

– Det ville vært tragisk om vi skulle avslutte dette prosjektet for tidlig. Da vil det virkelig være mye bortkastede penger og arbeidskraft. CIU har jobbet seriøst i 15 år og det har nok tatt lenger tid å få til den økonomiske uavhengigheten som vi kunne ønske. Vi får se hva vi kan gjøre for å løse dette, sier Øye og Davidsen.

Alle er med

General Santos ligger helt på sørspissen av Filippinene og er en av de 7 100 øyenens 12 regioner. Her leder Ian L. Mariano (32) en stor og innflytelsesrik fagforening.

General Santos City Gouverment Employees Association (GSCGEA) ble stiftet i 1988. De satte seg som mål å få 95 prosent oppslutning. I dag har de 98 prosent oppslutning.

På General Santos har de ett offentlig sykehus. Fagforeninga har «adoptert» to rom på sykehuset, som ble innviet og velsignet mens vi var til stede. Disse er pusset opp for foreningens penger og forbeholdt foreningens medlemmer dersom de blir lagt inn på sykehuset.

– Dette er en del av medlemsfordelene, forteller fagforeningsleder Mariano. Han kommer selv fra en jobb på dette sykehuset.

– Vi har planer om å skaffe flere rom på sykehuset. Fagforeningen låner ut penger til medlemmene med lav rente. Disse rentepengene bruker vi til rom på sykehuset og til å kjøpe medisiner til de av medlemmene som ikke råd til det selv.

Sykehuset er fattig – de mangler både ambulanse og anestesiutstyr.

Stabil forening

Sammenliknet med andre fagforeninger er GSCGEA en økonomisk stabil forening. De holder til i en fattig region med mange fattige fagforeninger.

– Vi hjelper fagforeninger i området som ikke er så sterke som oss med å lære opp tillitsvalgte og sende dem ut i distriktene, forteller fagforeningslederen.

Marianos fagforening har ikke streikerett, men mulighet til å bruke politisk streik. Noe de også gjør fra tid til annen. Kanskje oftere før enn nå. Nå har de oppnådd nesten full organisering og nyter stor respekt hos arbeidsgiverne.

Fagforeningskamerater – Ian L. Mariano og Jan Davidsen.

Fagforeningsmedlemmer på rådhuset på General Santos.

Gleden ved å være organiserte

– Det er en glede å treffe fagorganiserte som er så glade for å være organiserte! Anne-Grete Skaardal og Gerd Kristiansen fra Fagforbundet koser seg sammen med medlemmene i CIU på General Santos.

– De er stolte av å være fagorganiserte og vi blir både stolte og litt ydmyke i forhold til å være en del av en verdensomspennende bevegelse som fagbevegelsen er.

Det er godt å kjenne samhørigheten og føle at ordene omtanke, solidaritet og samhold virkelig har et innhold.

Gerd og Anne-Grete kan fortelle at fagforeningene på Filippinene ofte arrangerer sammenkomster og fester for medlemmene. Mange har egne dansegrupper og kor.

Fattigdommen er stor på Filippinene og omsorg for medlemmene og familiene deres er viktig i vervearbeidet.

– Vi kan lære mye av dette med å ta vare på medlemmene, sier Skaardal og Kristiansen.

Tøff dame

Emako Naldoza er leder for CIU. Hun er en humoristisk og tøff dame, opptatt av likestilling og populær i organisasjonen. Ved presentasjonen av tillitsvalgte fikk alle beskjed om å si noe pent om seg selv. Emako foretrekker da å bli betegnet som liten og vakker...

Emako har appell og kan mobilisere massene. På begynnelsen av 90-tallet ble hun stadig brukt i radiointervjuer og som folketaler på demonstrasjoner for CIU. Da var hun konstant utsatt for kidnappingstrussler, og fagforeningene hadde jobben med å gjemme henne. Emako gikk fra å være studentaktivist til å bli fagforeningsleder. Ifølge henne selv var den veien kort.

Emako Naldoza, leder av CIU.

Lær deg å kontrollere turnusplanen

Nå kan du raskt og enkelt tilegne deg de nødvendige kunnskapene for turnusplankontroll ved låne en CD-rom og skaffe deg et lite arbeidshefte fra fagforeningen din.

Mange av medlemmene i Fagforbundet arbeider turnus. En god turnus med forsvarlige vaktlengder, tilstrekkelig fritid og mulighet for individuell tilpasning er viktig både for helse, trivsel og arbeidsmiljø. Derfor skal den tillitsvalgte kontrollere turnusplanen og sørge for at den både tilfredsstiller Arbeidsmiljølovens bestemmelser, og at de ansattes behov tilgodeses så langt det er mulig.

Mangelfulle kontroller

Dessverre henger det på mange arbeidsplasser turnusplaner som ikke er kontrollert, godkjent og underskrevet av de tillitsvalgte. Grunnen er som regel at den tillitsvalgte er usikker på hvordan en slik kontroll skal gjennomføres. Dermed mister de ansatte mulighet for å påvirke en så vesentlig del av arbeidsmiljøet som organiseringen av arbeidstiden.

Opplæring på CD-rom

– Da jeg oppdaget dette, forstod jeg at et enkelt, billig og fleksibelt opplæringsverktøy kunne komme til nytte, forteller Morten Lundstein fra Informasjonsavdelingen i Fagforbundet. -Interaktiv opplæring gjennom CD-rom var en spennende tanke vel verd å prøve ut. CD og arbeidshefte ble utviklet med god hjelp fra forbundets turnusspesialister. Grefsenhjemmet i Oslo stilte velvillig arbeidstakere og lokaliteter til disposisjon for filmopptak. Resultatet har blitt en interaktiv CD som kombinerer film, bilder, lyd, tekst og grafikk på en måte som jeg håper skal gjøre opplæringen både effektiv og engasjerende.

Kontroll og godkjenning

– Vær klar over at det du lærer av denne CD'en er å kontrollerer turnusplanen slik at du kan godkjenne og underskrive den, understreker Morten. Det er nemlig denne jobben som forventes av den tillitsvalgte. Ønsker du i tillegg å lære og sette opp en turnusplan, må du fremdeles gå på Fagforbundets tre-dagers turnuskurs. Imidlertid er det til stor hjelp å gjennomgå CD'en før du gjennomfører ett av disse tre-dagerskursene. Ved gjennomgang av CD'en tilegner du deg nødvendig kunnskap om blant annet arbeidstid, fritid og pausebestemmelser, og dermed kan du i langt større grad konsentrere deg om selve turnusplanarbeidet på turnuskurset.

Foto: Kjell Olufsen

Kopier CD til harddisk

CD'en og arbeidshefte får du hos fagforeningen din. CD'en får du bare låne, men innholdet på CD'en kan du kopiere over på harddisken på PC'en din og beholde der så lenge du har behov for kurset. Hvordan du gjennomfører en slik kopiering står beskrevet inne i omslaget på CD'en. Det er faktisk en stor fordel å kjøre kurset fra hardisk, spesielt hvis du har en eldre datamaskin. Det går nemlig langt raskere og du får mindre ventetid enn når du benytter CD'en fra CD-romskuffen.

Gjennomføring av opplæringen

Kurset kan gjennomføres på mange måter. Du kan gjennomføre det hjemme hos deg selv, eller fagforeningen kan invitere opplæringsvillige til felles opplæring i fagforeningens regi. Den siste metoden kan være både hyggelig og effektiv, spesielt hvis fagforeningen har tilgang på tilstrekkelig med datamaskiner og gjerne en turnuskyndig til å besvare spørsmål underveis. Totalt tar det cirka åtte timer å gjennomgå kurset. Da skal du ha tid nok til å løse alle arbeidsoppgavene, samt å besvare den avsluttende oppgaven du finner midt i arbeidsheftet. Denne arbeidsoppgaven skal fagforeningen din rette for deg. Forhåpentligvis spanderer de også et kursbevis hvis den avsluttende oppgaven er tilfredsstillende løst!

Husk våre tillitsvalgtsider på internett. Du finner disse på www.fagforbundet.no

OFFENTLIG PRIVAT SAMARBEID:

Privatisering som flår offentlig sektor

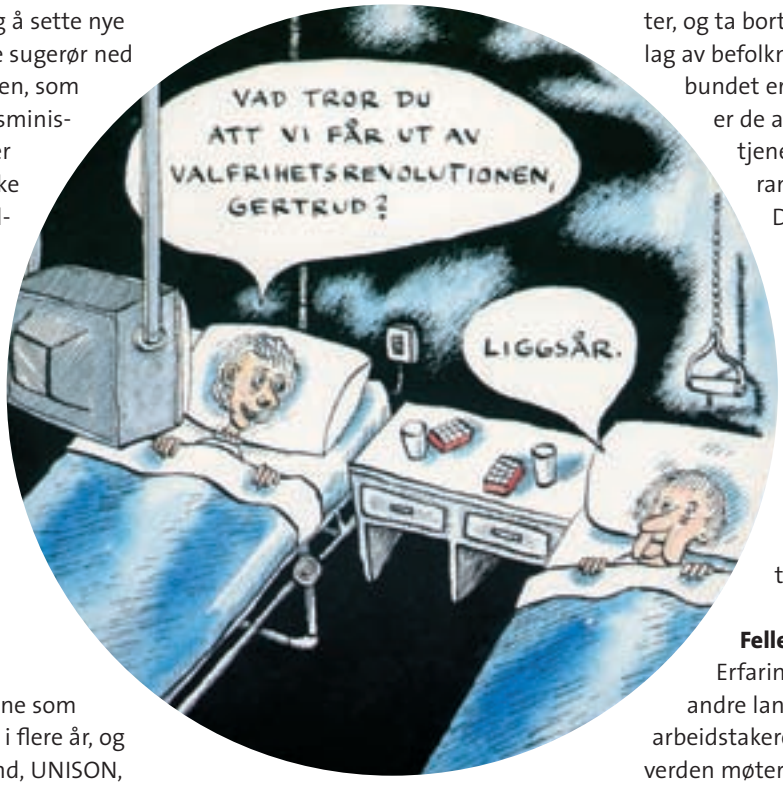
Høyresidens politikere og bedriftsledere leter etter metoder hvor private selskap kan profitere på menneskenes behov for grunnleggende velferdstjenester. Offentlig – privat samarbeid (OPS) er privatiseringsmetoden som nå promoteres over hele verden.

| TEKST: TONE ZANDER |

Eksperimenter med privatisering av for eksempel helsetjenester har vist seg å ikke gi det ønskede resultat. Det har tvert i mot ført til dårligere og dyrere tjenester for innbyggerne, og liten, eller ingen inntjening for selskapene. Derfor forsøker kommersielle aktører stadig å sette nye navn på ulike måter å putte sugerør ned i statskassa på. OPS-modellen, som blant annet moderniseringsminister Morten A. Meyer snakker varmt om, er selvfølgelig ikke en norsk oppfinnelse. Spredning av denne formen for privatisering skjer med stor hastighet, etter at store, internasjonale institusjoner som blant annet Verdensbanken og WTO (Verdens handelsorganisasjon) promoterer det som en god modell for utvikling av offentlig sektor, så vel i fattige som i rike land.

Storbritannia i front

Storbritannia er et av landene som har benyttet OPS-modellen i flere år, og Fagforbundets søsterforbund, UNISON, har laget flere rapporter om erfaringene med OPS, eller Public Private Partnership (PPP) som er det engelske navnet. I tillegg har de noe som heter Private Finance Initiative (PFI) som stort sett går ut på det samme, bortsett fra at tilhengerne av denne modellen forsøker å få det til å se ut som om det er de private aktørene som tar hele den økonomiske risikoen. Virkeligheten viser seg også her å være en helt annen, skriver UNISON i en av sine rapporter. Et eksempel forteller om et IT-firma som underestimerte kostnadene for en PFI-jobb de hadde for et av departementene. Da prislappen ble hele 184 millioner pund høyere en beregnet, gikk regjeringen inn for å bevilge mer penger slik at aksjeeierne likevel ble garantert sin fortjeneste. Flere slike eksempler finnes i rapportene, og viser at det er skattebetalerne som taper uansett. UNISON slår fast at offentlige tjenester er avhengige av stabilitet,

ansvarlighet og høye, etiske standarder. Private firmaer er drevet av profittmotiv, og de står kun til regnskap for sine aksjeeiere, ikke det offentlige og innbyggerne.

Forum for privatisering

I 2001 opprettet privat sektor i Storbritannia et mektig organ, Public Private Partnership Forum. Forumets formål er å promotere fordelene ved PPP og PFI. I dette forumet er blant annet store, internasjonale rådgivningsfirmaer som Pricewaterhouse Coopers, KPMG og Ernst & Young meget aktive pådrivere og aktører for privatisering. Med andre ord, påtrykket for å gjøre offentlig velferd til et marked for private firmaer, er formidabelt.

Ansatte og fattige betaler prisen

Privatiseringstrykket merkes også av de ansatte i statlige etater og virksomheter i Storbritannia. I begynnelsen av november streiket mer enn to hundre tusen av medlemmene i Public and Commercial Services Union (PCS) i en dag mot regjeringens planer om å kutte ca 100 000 jobber i offentlig sektor. PCS hevder at de massive kuttene vil føre til færre tjenester, og ta bort mulighetene for å yte alle lag av befolkningen offentlig service. Forbundet er spesielt opptatt av at det er de av innbyggerne som trenger tjenestene mest, som vil bli rammet hardest av kuttene. Den britiske regjeringen har lovet å forbedre tjenestene, men gjør det motsatte under dekke av å kalle det effektivitet, mener PCS. I tillegg til å protestere mot masseoppsigelsene, frykter også PCS for dårligere sykelønnsordninger, tvangsflytting og heving av pensjonsalderen fra 60 til 65 år.

Felles kamp

Erfaringene fra Storbritannia og andre land er viktige. De viser oss at arbeidstakere og befolkningen over hele verden møter de samme truslene. I noen av landene foregår en rasering av velferdssamfunnet, mens andre land fratas muligheten til å bygge opp offentlig sektor og infrastruktur. Det samme gjelder arbeidstakerenes rettigheter – i mange land raseres de, i andre land er det ikke engang lov å organisere seg eller drive fagforeningsarbeid. For å forstå og velge de riktige strategiene mot privatiseringstruslene og angrepene på lønns- og arbeidsvilkår i Norge, må vi sette det som skjer i en internasjonal sammenheng og lære av andre lands erfaringer og arbeid. På denne måten kan vi kanskje klare å slå tilbake Bondevik-regjeringens privatiseringsinitiativ, offentlig privat samarbeid.

Foto: Kari-Sofie Jenssen

Røykeplager i hjemmetjenesten

Arbeidsmiljølovens krav om forsvarlig arbeidsmiljø gjelder like fullt om arbeidet utføres i et privat hjem. Det betyr at arbeidsgiver blant annet plikter å sørge for at hjemmet er fritt for plagsom sigarettrøyk. Dette slår Arbeidstilsynet fast i et skriv til Helsetilsynet etter at lokale helsetilsyn har uttalt at ansatte må tåle røykfylte og skitne hjem.

| TEKST: MORTEN LUNDSTEIN |

Mange av medlemmene våre, og spesielt ansatte i hjemmetjenesten, arbeider i private hjem. Private hjem er ofte ikke så godt tilrettelagt for mange arbeidsoperasjoner, men de fleste problemer lar seg som regel løse med litt velvilje fra partene. Verre kan det være hvis beboer eller tjenestemottaker røyker. Da kan tjenestemottakerens behov komme i konflikt med arbeidstakerens ønske om et godt arbeidsmiljø. Spesielt alvorlige kan disse problemene bli hvis arbeidstakeren har astma eller andre luftveisproblemer.

Fritt for uheldige forurensninger

Direktoratet for arbeidstilsynet har derfor presisert overfor Helsetilsynet at arbeidsgiver etter arbeidsmiljøloven plikter å sikre at arbeidstakernes helse og velferd blir ivaretatt. Dette gjelder også i forhold til eksponering av tobakksrøyk. Blant annet står det i loven:

§ 8. Arbeidsplassen.
1. Arbeidsplassen skal innrettes slik at arbeidsmiljøet blir fullt forsvarlig ut fra hensynet til arbeidstakernes sikkerhet, helse og velferd.

Det skal særlig sørges for:
d) at forurensninger i form av støv, røyk, gass, damp, sjenerende lukt, påvirkning fra biologiske faktorer og stråling unngås med mindre det er på det rene at forurensningen ikke kan medføre uheldige belastninger for arbeidstakerne.

Gjelder offentlig og privat ansatte

Arbeidsmiljøloven gjelder for enhver virksomhet som sysselsetter arbeidstakere. Dette innebærer at loven gjelder for arbeidstakere i hjemmetjenesten dersom de er ansatt av kommunen eller privat virksomhet som driver hjemmebasert omsorg. Derimot gjelder ikke loven hvis arbeidstakeren er ansatt direkte av den enkelte tjenestemottaker.

Enklere å få yrkesskade-erstatning

| TEKST: MORTEN LUNDSTEIN |

En viktig dom i Gulating lagmannsrett gjør det nå atskillig lettere for mange kommunalt ansatte som skades på jobben å få utbetalt yrkesskadeerstatning.

De senere årene har vi dessverre sett mange eksempler på at selv om trygdekontoret godkjente den aktuelle lidelsen som yrkesskade, nektet forsikringsselskapene likevel å utbetale yrkesskadeforsikring. Grunnen var som regel at de stilte langt strengere krav enn trygdekontoret til at arbeidstakeren måtte bevise sammenhengen med den aktuelle ulykken og de lidelser og helseproblemer arbeidstakeren slet med i ettertid. Nå blir det langt vanskeligere for selskapene å trenere slike saker når arbeidstakeren er kommunalt ansatt og dermed omfattet av hovedtariffavtalen. Dommen slår klart fast at har trygdeverket godkjent en skade som yrkesskade, satt medisinsk invaliditet til minst 15 prosent og fastsatt tap av framtidig erverv, plikter selskapet å utbetale yrkesskadeerstatning etter Hovedtariffavtalens § 11.

Vær klar over at dommen kun gjelder erstatning etter hovedtariffavtalen. Erstatning etter hovedtariffavtalen dekker ikke tapt arbeidsfortjeneste på samme måte som erstatning etter yrkesskadeforsikringsloven. Likevel er det den mest lønnsomme erstatningsformen for eldre arbeidstakere.

16. februar ble en stor seier for Fagforbundet rodd i land. Det var da arbeidsminister Dagfinn Høybråten bekreftet at han ville lovfeste retten til heltid i Stortingets spørretime.

En seier for våre medlemmer!

| TEKST: SIRI BAASTAD |

– Dette har jeg jobbet for de siste femten årene. Jeg er stolt og glad på vegne av alle de kvinnene dette gjelder, sier Fagforbundets nesteleder Tove Stangnes.

Tove Stangnes var LOs representant i det såkalte deltidsutvalget. I utvalget var det kun mindretallet som bestod av arbeidstakerorganisasjonene som gikk inn for en lovfesting av retten til heltid. Disse var i mindretall.

– Det er ikke så ofte en regjering lytter til mindretallet i et utvalg. Dette skal Høybråten ha honnør for å ha fått med seg resten av regjeringen med på. Vi trodde ikke at det var denne regjeringen som skulle ta et så viktig skritt for likestillingen, sier Stangnes.

Dette sa Høybråten: Når det gjelder ufrivillig deltid, akter Regjeringen å foreslå for Stortinget i forslaget til ny arbeidsmiljølov en lovfestet rett for deltidsansatte til heltidsstillinger når de blir ledige, nettopp for å motvirke det meget uheldige at svært mange, hovedsakelig kvinner, på ufrivillig basis har deltidsstillinger og kunne ønske seg en heltidsstilling.

Forslaget vil komme til Stortinget før påske. Siden både SV og Ap har programformuleringer som støtter dette og også Sp er positiv, vil det trolig bli flertall på Stortinget for forslaget. Fagforbundet har møtt lederne for kvinneorganisasjonene i partiene samt enkelte stortingsrepresentanter i partiene Sv, Ap, Sp, KrF og Høyre for å fremme vårt syn. Nå ser det ut til at lobbyarbeidet har båret frukter.

Foto: Kari-Sofie Jenssen

Nestleder i Fagforbundet, Tove Stangnes, er fornøyd med å ha nådd fram i deltidssaken.

Har hatt virkning i Sverige

De undersysselsatte utgjorde ifølge Statistisk Sentralbyrå ca. 100.000 personer, eller 4,1 prosent av arbeidsstyrken siste kvartal i fjor. Det er nesten like mange som de helt arbeidsledige. Personer med lav utdanning får i mindre utstrekning innfridd sine ønsker om økt arbeidstid, viser en rapport fra Frischsenteret.

Mange kvinner i omsorgsyrker jobber ufrivillig deltid i stillinger som er så små at lønna ikke er til å leve av. Slik arbeidsgiverpolitikk kan ikke kommunene være bekjent av, mener Stangnes. Det er særlig i skolefritidsordningen og i pleie- og omsorgssektoren i kommunene at ufrivillig deltid er et problem. Kommunene sier de tyr til små brøkstillinger for å få turnusen på sykehjemmet til å gå opp.

– Både Sverige og Finland gis deltidsansatte fortrinnsrett ved nytilsettinger, slik Fagforbundet og LO har gått inn for. I Sverige ble dette innført allerede i 1997. Siden 1997 har undersysselsettingen blant kvinner sunket med 100.000. Lovfesting av fortrinnsrett for deltidsansatte har derfor en viktig signaleffekt i det norske arbeidslivet. Det er en viktig seier for likestillingen, mener Stangnes.

Deltidsarbeidsledige

Motstanderne av lovfesting, som for eksempel KS, argumenterer med at færre deltidsstillinger i pleie- og omsorgssektoren fører til at andre blir arbeidsledige. I realiteten kan de som jobber ufrivillig deltid regnes som deltidsarbeidsledige, mener Stangnes.

– Utvalget valgte å prioritere arbeidsgivers styringsrett og fleksibilitet for arbeidsgiver til å ansette hvem man vil. De satte svake grupper som undersysselsatte og arbeidsledige opp mot hverandre på en utilbørlig måte. Jeg hadde likevel trodd at flere i utvalget kunne vist større mot til å forsterke rettighetene til alle de kvinnene som jobber ufrivillig deltid. Jeg er glad for at arbeidsministeren skjønte dette, sier Stangnes.

Seksjonskonferanser i april

Fagforbundets fire seksjoner skal avholde sine landskonferanser seinest en måned før Fagforbundets landsmøte mai 2005, ifølge forbundets vedtekter.

Konferansene blir holdt i Oslo, med felles åpning i Folkets Hus, 4. og 5. april.

Etter åpningen vil seksjonene ha egne arrangementer på hoteller i nærheten av Folkets Hus.

Fakta om ufrivillig deltid i kommunene – noen eksempler

Fagforbundet sendte ut en forespørsel om ufrivillig deltid til fagforeningene. Vi fikk inn svar fra femti kommuner, en bydel i Oslo og fra tre sykehus.

■ I **Austevoll kommune** i Hordaland består pleie- og omsorg av to sykehjem, to hjemmehjelpsoner og et bofellesskap. På disse arbeidsplassene finnes det til sammen 37 stillinger på under 25 prosent. Den laveste stillingsprosenten er på 9,62 prosent

■ **Sunndal kommune** har mange deltidsansatte, med stillinger ned i 11,2 prosent. PU avdelinga har spesielt mange slike stillinger. Ofte er det de uten formell kompetanse som ender opp med helgevaktene. Det fører igjen til at vi ikke har den ønskede kompetansen på plass til en hver tid, skriver hovedtillitsvalgt.

■ I **Nordre Land Kommune** er det særlig innen helsesektoren de har småstillinger, i alt fra ca 15–30 prosent. Veldig mange har stillinger på rundt 20 prosent, mange også på 40 og 60 prosent. Menn har 100 prosent stilling. Når kommunene skal spare, utvider de ikke akkurat stillingsprosentene, skriver hovedtillitsvalgt.

■ I **Skånland kommune** hadde de 14 stillinger på mellom 14 og 25 prosent på sykehjemmet. Hovedtillitsvalgt truet med arbeidsrettssak. Kommunen satte i gang et «ryddeprosjekt» som førte til at sju av de ansatte fikk 75 prosent stilling. Nå blir imidlertid prosjektet lagt ned fordi det er for dyrt, hevdes det.

■ I **Horten** er hjemmetjenestens ansatte i sjokk etter at kommuneadministrasjonen la fram sin kuttliste. Reduksjonen betyr at 25 ansatte må utføre 550 oppdrag i helgene – på dagtid! skriver avisa Gjengangeren.

■ På **Sykehuset Buskerud** har bruken av ufrivillig deltid økt de siste år – et talleksempel: På tre medisinske avdelinger er det totalt 41 stillinger, av disse er kun 12 på 100 prosent.

■ **Kristiansund og Frei:** 212 stillinger mellom 50 – 75 prosent. 106 av disse stillingene er på under 50 prosent. Ufrivillig deltid er kartlagt i deler av kommunen. Lønnspolitisk plan sier at det skal unngås stillinger under 50 prosent men virksomhetslederne bryr seg i praksis ikke med det.

■ Av 93 hjelpepleiere går 30 i 100 prosent stilling. Resten går i stillingsstørrelser fra 75 prosent. ned til 40 prosent stilling. Det er i tillegg noen helgestillinger som elever og assistenter er engasjert i. Ellers ser det ut til at det er liten vilje til å «slå» sammen småstillinger til større, skriver hovedtillitsvalgt i **Gausdal kommune**.

■ I **Sørreisa kommune** har de nettopp gjennomført en stor reduksjon av deltidsstillinger. Fra 45 med mindre enn 25 prosent stilling er det nå bare 3 som har 22,61 prosent. Resten har fått 50 prosent og oppover. Flere fikk 100 prosent stillinger.

■ I **Sortland kommune** finnes det arbeidstakere som står parat til ekstravakter. 140 stillinger i kommunen er under 50 prosent. 26 stillinger er på under 20 prosent. Den minste stillingen er på 9 prosent. Kommunen satte ned et utvalg som skal se på dette. Utvalget har ikke gjort noe som helst, skriver hovedtillitsvalgt.

■ I **Midtre Gauldal** stilte Fagforbundet 20 prosent stilling til disposisjon for arbeidsgiver i 2004 for å få kartlagt bruken av uønsket deltid. 83 prosent svarte på undersøkelsen. De fleste ønsket større stilling innen helse. Nå mener Fagforbundet at en må bruke svarene til å øke stillingsprosenten til dem som ønsker dette når det er ledighet.

■ I **Gloppen** har vi 43 medlemmer i 100 prosent stilling. De utgjør 19 prosent. Resten av medlemmene, hele 184 stk. arbeider i deltidsstilling helt ned i 15 prosent. Noen frivillig, men mange ufrivillig, skriver leder for fagforeninga.

■ I **Mosvik kommune** skal de fjerne/redusere på bemanningen. Det er vanskelig å få større stilling enn det de allerede har. Mange har en stilling på ca 15,72 prosent, skriver hovedtillitsvalgt.

■ Her tilsettes det i småstillinger helt ned i 12 prosent stilling! Mest vanlig er 18 prosent stilling. Det avtales kun helgevakter. Utover dette er disse pleierne populære å ringe til for dekke ekstravakter, skriver hovedtillitsvalgt ved **Hålogalandssykehuset Stokmarknes**.

■ I **Rennesøy kommune** er det 19 personer som har 25 prosent stilling eller mindre. Alle er innenfor pleie- og omsorg. Den minste stillingen er på 12 prosent. Lederne, samt vaktmesteren har 100 prosent, samt et mindretall av det øvrige pleiepersonell.

Tariff 2005 – Informasjon om konfliktberedskapen

Fylkeskretsene og kompetansesentrene skal gi leder/hovedtillitsvalgt en forhåndsinformasjon om konfliktberedskapsarbeidet. Fylkeskretsene skal tilrettelegge for å informere om konfliktberedskapen, mens kompetansesentrene har ansvar for det faglige innholdet. Informasjonen kan gis som et eget tema på fylkesårsmøtene som avvikles innen utgangen av februar måned. Den kan også gis som eget tema der det holdes hovedtillitsvalgt/lederkonferanser, eller på annen samling av ledere/hovedtillitsvalgte i hvert fylke ut fra det fylkesorganisasjonen finner mest praktisk å gjennomføre. Forberedelse og gjennomføring må foregå i nært samarbeid med forbundskontorene. Denne informasjonsrunden må være avviklet innen 1. april.
Ansvarlige: Den enkelte fylkeskrets og det enkelte kompetansesenter.

B-blad

FAGFORBUNDET

Returadresse
Fagforbundet
Postboks 7003 St. Olavs plass
0130 Oslo

Sterkt stillingsvern også for langtidssykmeldte

Drammen tingrett dømte i januar Drammen kommune til å trekke tilbake en oppsigelse av en langtidssykmeldt arbeidstaker. Foruten saksomkostninger ble kommunen også dømt til å betale 50.000 kroner i oppreisning til arbeidstakeren.

| TEKST: MORTEN LUNDSTEIN |

Dommen viser at langtidssykmeldte gjennom Arbeidsmiljøloven § 13.2 har et sterkt stillingsvern. Denne paragrafen sier blant annet at «hvis en arbeidstaker har fått midlertidig eller varig redusert arbeidsevne som følge av ulykke, sykdom, slitasje e.l., skal arbeidsgiveren, så langt det er mulig, iverksette de nødvendige tiltak for at arbeidstakeren skal kunne få eller beholde et høvelig arbeid». Retten trakk også fram lovens forarbeider hvor det understrekes at arbeidsgiver må gjøre betydelige anstrengelser for å hjelpe yrkeshemmede arbeidstakere. Har kommunen sluttet seg til avtalen om et inkluderende arbeidsliv, øker kommunens ansvar for arbeidstakeren ytterligere.

Det er altså ingen grunn til å akseptere langvarig sykdom som oppsigelsesgrunn.

Vær med å bygge Fagforbundets barneby i Angola ved å fylle ut kupongen nedenfor:

Avtale Giro

0 0 0 0 0 0 0 _ _ _ _ _ _ _ _ 3 4 0 0 _

KIDnummer (fylles ut av SOS-barnebyer)

1602 44 17313
Mottakers kontonummer

Ja, jeg vil være med og bygge Fagforbundets barneby med kroner:

- ☐ **50,- pr mnd via avtalegiro**
- ☐ **100,- pr mnd via avtalegiro**
- ☐ **200,- pr mnd via avtalegiro**

Konto som skal belastes sept 2005 t.o.m. aug. 2007

Personnummer. Må fylles ut for å få skattefradrag.

BRUK BLOKKBOKSTAVER. For denne avtalen gjelder de alminnelige vilkår for AvtaleGiro.

Fornavn: _____

Etternavn: _____

Adresse: _____ Avdelingsnr. Fagforbundet: ___

Postnummer: _____ Poststed: _____

Telefon: _____ E-post: _____

Sted/Dato: _____ Underskrift: _____

714001

Kupongen fylles ut og leveres til fagforeningsleder eller sendes til SOS-barnebyer, Postboks 733 Sentrum, 0105 Oslo.

☐ **Jeg ønsker ikke motta varsel i forkant av betalingen.**

SOS-barnebyer
Langsiktig hjelp til foreldreløse barn

SOS-barnebyer
Postboks 733 Sentrum
0105 Oslo